

*„25 років Закарпатському угорському інституту
імені Ференца Ракоці II”*

**ВПЛИВ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ НА РОЗВИТОК
ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

III Міжнародна науково-практична конференція

„25 éves a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola”

**A SZÁMVITEL ÉS PÉNZÜGY TUDOMÁNYOK HATÁSA A
GAZDASÁGI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉRE**

III. Nemzetközi Gazdaságtudományi Konferencia

*The 25th anniversary of the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of
Higher Education*

**THE IMPACT OF ACCOUNTING AND FINANCE ON THE
DEVELOPMENT OF ECONOMIC PROCESSES**

III International Scientific and Practical Conference

*м. Берегове
Beregszász
Beregove*

15.06.2022

**Закарпатський угорський інститут
імені Ференца Ракоці II**

**ВПЛИВ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ НА РОЗВИТОК
ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 25-річчю Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці II

15 червня 2022 р.

Берегове, 2022

Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.).
- Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2022. - 498с.

Збірник містить тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів» з досліджень впливу обліково-фінансових механізмів на розвиток економічних процесів в умовах дії глобальних чинників.

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці II (протокол №12 від 09.06.2022 р.)

Редакційна колегія:

Черничко С.С., доктор габлітований з гуманітарних наук, професор, ректор ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Бачо Р.Й.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Пойда-Носик Н.Н.**, д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Макарович В.К.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Лоскоріх Г.Л.**, доктор філософії з обліку і оподаткування, заступник завідувача кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Стойка Н.С.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Потоки Г.Ф.**, старший викладач, координатор кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Ковач-Румп Г.Л.**, викладач кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії.

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

A SZÁMVITEL ÉS PÉNZÜGY TUDOMÁNYOK HATÁSA A GAZDASÁGI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉRE

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola fennállásának 25.
évfordulója alkalmából rendezett III. Nemzetközi Gazdaságtudományi
Konferencia tudományos munkái

2022. június 15.

Beregszász, 2022

UDK 336+657 (063)

A számvitel és pénzügy tudományok hatása a gazdasági folyamatok fejlődésére: III. Nemzetközi Gazdaságtudományi Konferencia tudományos munkái (Beregszász, 2022. június 15.).

A kötet „A számvitel és pénzügy tudományok hatása a gazdasági folyamatok fejlődésére” című III. Nemzetközi Gazdaságtudományi Konferencia tudományos munkáit tartalmazza a számviteli és pénzügyi mechanizmusok, gazdasági folyamatok alakulására gyakorolt hatását kutató tanulmányokból a globális tényezők összefüggésében.

Közzétételre javasolt a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Számvitel és Auditálás tanszék ülésén (2022. június 09-én , jegyzőkönyv száma: 12)

Szerkesztőbizottság:

Prof. Dr. Cserniczkó István, MTA doktora, rektor, II. RFKMF; **Prof. Dr. Bacsó Róbert**, közgazdaságtudományok nagydoktora, tanszékvezető, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **Prof. Dr. Pojda-Noszik Nina**, közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **dr. Makarovics Viktória**, gazdaságtudomány kandidátusa, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **dr. Loszkorih Gabriella**, PhD, tanszékvezető helyettes, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **dr. Sztojka Natália**, gazdaságtudomány kandidátusa, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **Pataki Gábor**, adjunktus, koordinátor, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **Kovács-Rump Henetta**, oktató, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF.

A tudományos jelentések készítői felelősek a publikációk tartalmáért és pontosságáért. E kiadványok szerzőinek nézetei nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők nézeteit.

ISBN 978-617-7798-95-7

© A szerzők, 2022
© II. RF KMF, 2022

**Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian
College of Higher Education**

**THE IMPACT OF ACCOUNTING AND FINANCE ON
THE DEVELOPMENT OF ECONOMIC PROCESSES**

Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference
Dedicated to the 25th Anniversary of Ferenc Rakoczi II Transcarpathian
Hungarian College of Higher Education

June 15, 2022

Berehove, 2022

UDC 336+657 (063)

The III International scientific-practical conference proceedings contains abstracts of the participants on the impact of accounting and financial mechanisms on the development of economic processes in the context of global factors.

The impact of accounting and finance on the development of economic processes: proceedings of the III International Scientific and Practical Conference (Berehove, June 15, 2022).

Recommended for publication at a meeting of the Department of Accounting and Auditing of Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education (Protocol No 12 of June 9, 2022)

Editorial board:

Chernychko S.S., Habilitated Doctor of Humanities, Professor, Rector of FR II THCHE; **Bacho R. J.**, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Accounting and Auditing, FR II THCHE; **Poyda-Nosyk N.N.**, Doctor of Economics, Professor, Professor of Accounting and Auditing, FR II THCHE; **Makarovykh V.K.**, Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of Accounting and Auditing, FR II THCHE; **Loskorikh G.L.**, Doctor of Philosophy in Accounting and Taxation, Deputy Head of the Department of Accounting and Auditing, FR II THCHE; **Stoyka N.S.**, Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of Accounting and Auditing, FR II THCHE; **Potoky H.F.**, senior lecturer, koordinator at the Department of Accounting and Auditing, FR II THCHE; **Kovach-Rump H.L.**, lecturer at the Department of Accounting and Auditing, FR II THCHE.

*Responsibility for the content and accuracy of publications rests with the authors of scientific reports.
The views of the authors of publications may not coincide with the views of the editorial board.*

ISBN 978-617-7798-95-7

© **Authors, 2022**
© **FR II THCHE, 2022**

Талмейнер Г., Гашпар С., Земан З. Моделювання звітної діяльності підприємства з виробництва кранів	249
Ткаченко Н. Питання трудових відносин під час воєнного стану в Україні	250
Ткаченко С., Потишняк О., Полякава Є., Ткаченко В. Використання технічних засобів збору, передачі та обробки інформації у сфері бухгалтерського обліку	253
Товт Е., Вереш Г. Деякі особливості церковного функціонування та управління в Угорщині	255
Тютюнник С. Особливості оподаткування імпорту	257
Тютюнник Ю. Основні положення щодо посилення вимог до капіталу банків	260
Фрайман А., Кірсанова В. Формування пропозицій щодо основних складових інтегрованої звітності в Україні	261
Фюреді-Фюлеп Й., Варконіне Югас М. Облік доходів у національних угорських і міжнародних стандартах бухгалтерського обліку	264
Хомин П. «Шедеври» облікової теорії	265
Хорунжак Н. Облік і аналіз в управлінні діяльністю суб'єктів господарювання	267
Чабанюк О., Максютенко Ю. Коефіцієнт оборотності основних засобів та його вплив на діяльність підприємства	270
Черненко К. Благодійна допомога: облікові аспекти	272
Шацкова Л., Шацков В. Методичний підхід до багатокритеріального аналізу основних засобів	274
Тейлор Р.К., Агуя С. Застосування роботизованої автоматизації процесів у сучасній системі обліку	277
Шкроміда В. Принципи формування системи обліково-аналітичного забезпечення управління репутаційними активами підприємства	278
Шабатин В., Шпакович А., Кузуб М. Звітність і податковий кодекс України як основні елементи в бухгалтерському обліку	280
Шурпенкова Р. Методологічні підходи до проведення реінжинірингу бізнес-процесів підприємства	283
Юрченко О. Облік витрат на релокацію бізнесу в умовах воєнного стану	285
Юрченко О. Особливості організації трудових відносин з працівниками на підприємстві в умовах воєнного стану	289
Яловега Л., Лега О., Прийдак Т. Інструментарій аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»	291
Ясишена В., Долюк А. Удосконалення підходів до класифікації нематеріальних активів	293

Світлана ТЮТЮННИК

к. е. н., доцент

*професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ІМПОРТУ

Зовнішньоекономічна діяльність є перспективним напрямком господарювання підприємств, так як дозволяє підвищити рівень їх конкурентоспроможності. Проведення імпорتنих операцій є одним із видів зовнішньоекономічної діяльності, який передбачає взаємні розрахунки між контрагентами та підлягає оподаткуванню. Одним із податків при здійсненні імпорتنих операцій є сплата ввізного мита. Мито - це загальнодержавний податок, встановлений Податковим кодексом. Відповідно до ст. 277 Митного кодексу України, об'єктами оподаткування митом є товари, митна вартість яких перевищує еквівалент 150 євро, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі митної території України підприємствами [1]. Митний тариф України – це систематизований згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності перелік ставок ввізного мита, яке справляється з товарів, що ввозяться на митну територію України. Тобто розмір мита для різних груп товарів різний - він залежить від того, до якої групи відноситься такий товар. В Україні застосовуються такі види ставок мита (ст. 280 Митного кодексу України):

- 1) адвалорна – у відсотках до встановленої бази оподаткування;
- 2) специфічна – у грошовому розмірі на одиницю бази оподаткування;
- 3) комбінована, що складається з адвалорної та специфічної ставок мита.

Базою оподаткування митом товарів, що переміщуються через митний кордон України, є:

- 1) для товарів, на які законом встановлено адвалорні ставки мита, - митна вартість товарів;
- 2) для товарів, на які законом встановлено специфічні ставки мита, - кількість таких товарів у встановлених законом одиницях виміру.

Для товарів, на які законом встановлено комбіновані ставки мита, база оподаткування визначається відповідно до пунктів 1 і 2.

Ст. 213 Податкового кодексу України визначено об'єкти оподаткування акцизним податком. Зокрема, об'єктом оподаткування є ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України [2].

Суми податку з товарів (продукції), які ввозяться на митну територію України, що підлягають сплаті, визначаються платниками податку самостійно, виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок податку. Податок із підакцизних товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, обчислюється у національній валюті та сплачується платниками податку до або в день подання митної декларації. Акцизний податок

справляється тільки в тому разі, якщо імпортовані товари відносяться до групи підакцизних товарів. Базою оподаткування акцизним податком є вартість товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, за встановленими імпортером максимальними роздрібними цінами на товари (продукцію), які він імпортує.

Ставки податку встановлюються відповідно до розділу I Податкового кодексу України: адвалорні, специфічні, адвалорні та специфічні одночасно. Сума акцизного податку встановлюється у процентах до митної вартості і розраховується за формулою:

$$Ca = C_m(H) \times A, \quad (1)$$

де Ca – сума акцизного податку; C_m – митна вартість; H – кількість товару; A – ставка акцизного податку.

Розрахунок податку із застосуванням специфічних ставок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів базою оподаткування є їх величина, визначена в одиницях виміру ваги, об'єму, кількості товару (продукції), об'єму циліндрів двигуна автомобіля або в інших натуральних показниках. На період дії воєнного стану операції з постачання та ввезення пального звільняються від оподаткування акцизним збором.

Товари, що ввозяться на територію України, також підлягають обкладенню податком на додану вартість (ПДВ).

Об'єктом оподаткування податком на додану вартість є операції з ввезення товарів на митну територію України.

Базою оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, є договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості цих товарів, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті і включаються до ціни товарів.

При визначенні бази оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, перерахунок іноземної валюти у валюту України здійснюється за офіційним курсом валюти України до цієї іноземної валюти, встановленим НБУ, що діє на день подання митної декларації для митного оформлення.

Підставою для сплати податку на додану вартість є митна декларація. Для послуг, які постачаються нерезидентами на митній території України, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких послуг з урахуванням податків та зборів, за винятком податку на додану вартість, що включаються до ціни постачання відповідно до законодавства.

Визначена вартість перераховується в національну валюту за валютним (обмінним) курсом Національного банку України на дату виникнення податкових зобов'язань.

Податок на додану вартість розраховують за формулою:

$$ПДВ = (C_m + Ca + T) \times 20\%/100; \quad (2)$$

де $ПДВ$ – сума податку на додану вартість; T – мито.

ПДВ, сплачений під час імпортування, включається до складу податкового кредиту. Датою виникнення права на віднесення сум податку до податкового кредиту є дата сплати податку за податковими зобов'язаннями, а для операцій з постачання послуг нерезидентом на митній території України - дата сплати (нарахування) податку за податковими зобов'язаннями, що були включені отримувачем таких послуг до податкової декларації попереднього періоду.

На період дії воєнного стану на імпорт та постачання бензинів моторних, важких дистилатів, скрапленого газу, нафти та сирих нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід (мінералів), передбачено пільгову ставку з ПДВ у розмірі 7%. Імпорт і постачання товарів оборонного призначення звільнено від ПДВ. Режим звільнення від оподаткування ПДВ також поширюється на операції з ввезення та постачання на митній території України спеціальних засобів індивідуального захисту та бронежилетів для добровольчих формувань територіальних громад, утворених відповідно до законів України.

Також під час воєнного стану були прийняті нормативно-правові акти, які внесли зміни у роботу митниці та спростили порядок митного оформлення товарів, транспортних засобів та надали пільги імпортерам. Зокрема, зміни передбачають спрощений порядок ввезення гуманітарної допомоги від іноземних фізичних та юридичних осіб, товари визнають гуманітарною допомогою за декларативним принципом, їх пропуск здійснюється за місцем перетину митного кордону України на підставі декларації, заповненої особою, що перевозить товар, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, зокрема, ліцензування та квотування.

Постановою КМУ № 330 від 20.03.2022 р. «Деякі питання здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, зокрема транспортних засобів, в умовах воєнного стану» передбачено, що імпортери можуть обирати, який спосіб митного оформлення застосовувати - новий (спрощений) чи стандартний (митний контроль і митне оформлення товарів здійснюються у повному обсязі, а оподаткування ввезених товарів здійснюється на загальних підставах).

Для застосування спрощеного способу митного оформлення, імпортер повинен подати до Державної митної служби заяву.

Таким чином, при здійсненні імпортних операцій потрібно враховувати особливості їх оподаткування.

Список використаних інформаційних джерел

1. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення: 29.05.2022).
2. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 29.05.2022).